

Rapport

Rapport inzake een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) uit Zoetermeer.

Datum:

Rapportnummer: 2011/097

Klacht

Verzoeker kan zijn Nederlandse rijbewijs in Spanje niet omwisselen voor een Spaans rijbewijs. In dit verband klaagt verzoeker erover dat de Dienst Wegverkeer (RDW) hem geen oplossing biedt.

Bevindingen en beoordeling

Verzoeker woont in Spanje. Hij had zijn rijbewijs in 1954 in Aruba behaald. Dat land behoorde toen nog bij de Nederlandse Antillen. Op zijn Nederlandse rijbewijs staat een code vermeld die aanduidt dat zijn Nederlandse rijbewijs ooit is verkregen tegen inname van een rijbewijs uit een land dat niet aangesloten is bij de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER). De Spaanse autoriteiten hadden hem geïnformeerd dat zijn Nederlandse rijbewijs niet omgewisseld kon worden voor een Spaans rijbewijs omdat zijn oorspronkelijke rijbewijs geen Nederlands rijbewijs zou zijn.

Bij brief van 25 maart 2009 berichtte verzoeker de RDW dat het hem niet lukte om zijn Nederlandse rijbewijs in Spanje om te wisselen voor een Spaans rijbewijs. Volgens verzoeker weigerden de Spaanse autoriteiten zijn rijbewijs om te wisselen als gevolg van de vermelding van deze code op zijn rijbewijs.

Volgens verzoeker kon zijn Nederlandse rijbewijs sinds 1 maart 2002 niet meer in Spanje verlengd worden. Dit moest worden omgewisseld voor een Spaans rijbewijs. Omdat de Spaanse autoriteiten dit weigerden, kon hij zijn rijbewijs alleen in Nederland verlengen, aldus verzoeker. Dan zou hij zich echter moeten laten inschrijven in een Nederlandse gemeente, terwijl hij zich niet in Nederland wilde vestigen.

Verzoeker was van mening dat er twee oplossingen mogelijk waren voor deze situatie: de mogelijkheid om zijn Nederlandse rijbewijs weer via de Nederlandse Ambassade in Spanje te kunnen verlengen, of verwijdering van de code van zijn Nederlandse rijbewijs, zodat hij deze kon omwisselen voor een Spaans rijbewijs.

De RDW reageerde bij brief van 31 maart 2009. De RDW informeerde verzoeker dat Spanje op grond van Europese regelgeving (zie Achtergrond) bevoegd was om de omwisseling van Nederlandse rijbewijzen te weigeren als daarop vermeld stond dat dit was verkregen in een niet-EU/EER-land, en dit buitenlandse rijbewijs niet voor omwisseling in aanmerking zou komen in Spanje. Nederland zou verplicht zijn om op de omgewisselde rijbewijzen bij iedere vernieuwing deze vermelding op te nemen op het nieuw af te geven rijbewijs.

Volgens de RDW was het sinds 1 maart 2002 ook niet meer mogelijk om het Nederlandse rijbewijs vanuit Spanje te vernieuwen, zoals verzoeker als andere oplossing had

voorgesteld. Door Europese regelgeving was het niet toegestaan om een Nederlands rijbewijs af te geven als de houder van het document in een andere EU/EER lidstaat woonachtig is.

Verzoeker berichtte de RDW op 9 april 2009 dat de Spaanse autoriteiten hem hadden geïnformeerd dat zijn rijbewijs omgewisseld zou kunnen worden voor een Spaans rijbewijs, als de RDW een verklaring zou afgeven dat zijn rijbewijs in alle opzichten als Nederlands rijbewijs diende te worden aangemerkt. Hij verzocht de RDW om een dergelijke verklaring af te geven.

De RDW schreef verzoeker op 15 mei 2009 niet aan zijn verzoek te kunnen voldoen. De reden daarvan was dat een rijbewijs dat behaald was in de Nederlandse Antillen of bijvoorbeeld de Verenigde Staten, afgegeven is op grond van de voor dat land geldende eigen regels en voorwaarden. Deze landen stelden hun eigen regels op voor wat betreft de eisen voor het verkrijgen van een rijbewijs. De RDW gaf aan dat zij om deze reden niet konden verklaren dat het rijbewijs van verzoeker gelijkgesteld was aan rijbewijzen die worden afgegeven in Nederland.

Verzoeker moest zich volgens de RDW wenden tot de Spaanse autoriteiten indien hij het niet eens was met de regels met betrekking tot de omwisseling van zijn rijbewijs in Spanje.

Verzoeker diende op 21 januari 2010 een klacht bij de Nationale ombudsman in over deze opstelling van de RDW. Hij was van mening dat de RDW weigerde bij te dragen aan een oplossing voor zijn situatie. In mei 2009 was hij naar Nederland gereisd om zijn rijbewijs te verlengen en had zich ten behoeve daarvan in laten schrijven bij een gemeente.

De Nationale ombudsman stelde de RDW op 15 februari 2010 enkele nadere vragen over de situatie van verzoeker.

De RDW deelde de Nationale ombudsman op 2 maart 2010 mee dat Spanje op grond van artikel 8, lid 6 van de Tweede Europese Rijbewijsrichtlijn bevoegd was om de erkenning en omwisseling van het rijbewijs van verzoeker te weigeren.

De Nationale ombudsman opende op 11 juni 2010 een onderzoek naar de klacht van verzoeker. Hij vroeg de RDW daarin onder meer ook aan te geven of de RDW vaker met klachten werd geconfronteerd over de situatie die verzoeker beschreef, en wat de RDW met deze klachten doet.

Op 15 juli 2010 reageerde de RDW op het onderzoek van de Nationale ombudsman. De RDW informeerde de Nationale ombudsman dat het rijbewijs van verzoeker niet door Spanje erkend en omgewisseld behoefde te worden. De RDW gaf aan dat het niet aan de RDW is om de Spaanse autoriteiten te melden dat de RDW zou vinden dat Spanje ten onrechte artikel 8, lid 6 van de rijbewijsrichtlijn had geïmplementeerd, omdat dit als expliciete mogelijkheid in de richtlijn was opgenomen. Het was Nederland daarnaast niet

toegestaan om de vermelding van het zogenaamde derde land te verwijderen van het rijbewijs van verzoeker. Volgens de RDW was de enige oplossing voor de situatie van verzoeker dat hij conform de Spaanse wetgeving een Spaans rijbewijs zou behalen. Verzoeker zou dan misschien een rijvaardigheidstest af moeten leggen, maar de RDW was niet bekend met hetgeen de Spaanse wetgeving hierover zegt.

De RDW deelde de Nationale ombudsman verder mee dat bekend was dat Italië, Spanje, Frankrijk, Gibraltar en Engeland geen EU/EER rijbewijzen erkennen die zijn afgegeven in een lidstaat en die zijn voorzien van een code 70. De RDW verwijst de personen die met een dergelijke situatie worden geconfronteerd door naar de autoriteiten van het land waar ze woonachtig zijn. De RDW schatte dat het probleem zich ongeveer tien keer in een jaar voordoet.

Tot slot gaf de RDW omtrent de verlenging van het rijbewijs van verzoeker in Nederland aan dat hij mogelijk niet bevoegd was om met dit rijbewijs voertuigen in Spanje te besturen. Zo was de RDW bekend dat in Italië een rijbewijs met de code 70 van een derde land niet erkend wordt en niet wordt omgewisseld. In dat land mag men dan maar voor een beperkte duur rijden met dit EU/EER rijbewijs.

Verzoeker kon zich niet vinden in deze reactie van de RDW. Hij vroeg zich af of het de RDW verboden was om de verklaring af te geven die hij de RDW had voorgesteld op 9 april 2009. Ook gaf hij aan dat hij van mening was dat er meer Nederlanders die in het buitenland woonden bekend waren met problemen betreffende het omwisselen van het Nederlandse rijbewijs. Deze groep mensen was volgens verzoeker niet zichtbaar voor de RDW, omdat zij bij de RDW geen melding maakten van dit probleem. Zij zochten de oplossing in inschrijving in een gemeente in Nederland, aldus verzoeker.

Beoordeling

12. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat overheidsinstanties zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig opstellen.

13. Verzoeker klaagt erover dat hij zijn Nederlandse rijbewijs in Spanje niet kan omwisselen voor een Spaans rijbewijs. In dit verband klaagt verzoeker erover dat de RDW hem geen oplossing biedt.

Deze oplossingen waren volgens verzoeker oftewel verwijdering door de RDW van de code van zijn rijbewijs waarmee werd aangeduid dat zijn Nederlandse rijbewijs ooit tegen inname van een rijbewijs uit een niet - EU/EER land was verkregen, of het mogelijk maken dat hij zijn Nederlandse rijbewijs in Spanje kon laten verlengen.

14. Vast staat dat de RDW deze mogelijkheden niet heeft, omdat het gehouden is aan Europese en Nederlandse regelgeving (zie Achtergrond). De RDW heeft verzoeker

hierover geïnformeerd. De RDW heeft verzoeker bericht dat hij zich tot de Spaanse autoriteiten moest wenden om zijn rijbewijs te vernieuwen.

15. Verzoeker heeft de RDW daarna gevraagd om een verklaring af te geven dat zijn rijbewijs gelijkgesteld is aan een Nederlands rijbewijs, ondanks de vermelde code. De Spaanse autoriteiten hadden hem laten weten dat zij bij een dergelijke verklaring zijn rijbewijs wilden omwisselen voor een Spaans rijbewijs.

16. De Nationale ombudsman kan de RDW volgen in het standpunt dat hij deze verklaring niet kan afgeven. Een rijbewijs dat destijds behaald is in de Nederlandse Antillen, zoals dit bij verzoeker het geval is, is behaald op grond van de eigen eisen van dat land voor het verkrijgen van een rijbewijs. De afgifte daarvan heeft plaatsgevonden op grond van de eigen regels en voorwaarden. Deze rijbewijzen kunnen dus niet zonder meer gelijkgesteld worden aan Nederlandse rijbewijzen, waarvoor mogelijk andere eisen golden.

17. Verzoeker is met een vervelende situatie geconfronteerd, omdat hij zijn Nederlandse rijbewijs in Spanje niet kan omwisselen voor een Spaans rijbewijs. Als de RDW zou kunnen helpen ligt het in de rede dat de RDW dat doet. De RDW moet bij het uitoefenen van haar taken echter rekening houden met Europese en Nederlandse regelgeving. Van de RDW kan in dat kader niet worden verwacht dat hij een verklaring afgeeft waarbij voorbij wordt gegaan aan de feitelijke situatie, teneinde verzoeker te helpen met zijn probleem. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de RDW niet anders kan dan verzoeker te verwijzen naar de Spaanse autoriteiten voor een oplossing. Hem is niet gebleken dat de RDW verzoeker daarbij van dienst had kunnen zijn.

De onderzochte gedraging is daarom behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de RDW te Zoetermeer is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 21 januari 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de RDW te Zoetermeer.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de RDW verzocht op de klacht te reageren. Tevens werd aan de RDW een aantal specifieke vragen gesteld.

Tijdens het onderzoek kreeg verzoeker de gelegenheid op de door de RDW verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de Dienst Wegverkeer(RDW) gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

correspondentie van verzoeker aan de RDW van 25 maart, 30 maart en 9 april 2009;

reacties van de RDW aan verzoeker van 31 maart en 15 mei 2009;

verzoekschrift van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 21 januari 2010;

de antwoorden van de RDW van 2 maart en 15 juli 2010 op de gestelde vragen van de Nationale ombudsman van 15 februari en 11 juni 2010.

Achtergrond

Richtlijn 91/439/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende het rijbewijs (inwerkingtreding 1 juli 1996)

Artikel 8

"6. Wanneer een Lidstaat een door een derde land afgegeven rijbewijs inwisselt tegen een rijbewijs van Europees model, wordt daarvan op laatstgenoemd rijbewijs, alsook bij iedere latere verlenging of vervanging, melding gemaakt. Inwisseling is slechts mogelijk, indien het door een derde land afgegeven rijbewijs is ingeleverd bij de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat. Indien de houder van dat rijbewijs zijn normale verblijfplaats naar een andere Lid-Staat overbrengt, kan deze laatste besluiten artikel 1, lid 2, van deze richtlijn niet toe te passen."

Artikel 1, lid 2

"De door de Lid-Staten afgegeven rijbewijzen worden onderling erkend."

Reglement rijbewijzen

Artikel 111

"Degene die een rijbewijs afgeeft tegen overlegging van een rijbewijs dat is afgegeven buiten Nederland, anders dan in een andere lid-staat van de Europese Gemeenschap of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, vermeldt in het af te geven rijbewijs in welk deel van het Koninkrijk, onderscheidenlijk in welke land het overgelegde rijbewijs is afgegeven. De vermelding vindt plaats in de vorm van een bij ministeriële regeling vastgestelde codering."

Artikel 112

"Degene die een rijbewijs afgeeft tegen overlegging van een rijbewijs waarin is vermeld dat de aanvrager dat overgelegde rijbewijs heeft verkregen tegen overlegging van een rijbewijs dat is afgegeven buiten Nederland, anders dan in een andere lid-staat van de Europese Gemeenschap of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, neemt die vermelding over in het af te geven rijbewijs. De vermelding vindt plaats in de vorm van een bij ministeriële regeling vastgestelde codering."

Bijlage bij de Regeling coderingen beperkingen rijbevoegdheid

Geharmoniseerde communautaire codes

Administratieve vermeldingen

"70. Ingewisseld voor rijbewijs nr. ... afgegeven door ... (voor een derde land: EU/VN-symbool, bijvoorbeeld 70.0123456789.NL)"

7

2010.00818

de Nationale ombudsman